

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
КӘКРЕ КҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

**КАРАР**

№ 101

от 8 июня 2019г

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Кәкре Күл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткөрү турында нигезләмәсен раслау турында**

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Кәкре Күл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Кәкре Күл е авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Кәкре Күл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар үзгәрешләренә мониторинг үткөрү буенча, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл й авыл жирлеге Советы:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Кәкре Күл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткөрү турында кушымта нигезләмәсен расларга.

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының " Кәкре Күл авыл жирлеге" муниципаль берәмлегенә:

үзенең нормалар төзү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пунктында расланган Нигезләмә белән житәкчелек итәргә;

күрсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы затлар билгеләгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук аны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы сайтында урнаштырырга <http://aksubayevo.tatarstan.ru> Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүне Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

5. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң ун көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге Советы Рәисе



С.С. Елисеев

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы "Кәкре Күл авыл җирлеге"  
муниципаль берәмлегенең законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары  
үзгәрешләренә мониторинг үткөрү турында нигезләмә**

**I. гомуми нигезләмәләр**

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Кәкре Күл авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләрен мониторинглау (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органы) җирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә, мөһлүмәтны җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә гәмәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоты муниципаль актларны кабул итү (нәшер итү), үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану (гәмәлдән чыгару).

2. Мониторинг җирле үзидарә органы тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг үткәргәндә җирле үзидарә органы Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Җирле үзидарә органында мониторинг үткөрү өчен җаваплы зат билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрү максатлары булып:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатыннан муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану ихтыяҗын ачыклау;

муниципаль актлардагы коллизияләренә, каршылыкларны, җитешсезлекләренә бетерү, хокукый көйләүдә дублияж;

җирле үзидарә органының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупция факторларын ачыклау;

таләп ителмәгән (актуальлеген югалткан) яки гәмәлдә кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокукны куллануның нәтижәләгән арттыру;

муниципаль актларны гәмәлгә ашыруның нәтижәләгән киметүче факторларны ачыклау;

җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләренең муниципаль актларның үтәлешен контрольдә тотуына ярдәм итү;

нормалар төзү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләренә җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәгә башка законга буйсынучы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Кәкре Күл авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрү нигезләре булып:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны

анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматлары;

муниципаль актларны камилләштерүнең житешсезлекләре яки кирәклегә турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматлары;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, Хокук яклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләренең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза нәтижәләре;

аны үткәргүгә вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре;

жирле үзидарә органнары үткәргән конференцияләренең, семинарларның, жәмәгать тыңлауларының, жәмәгать фикер алышуларының һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

## **II. Мониторинг үткәру тәртибе**

8. Жирле үзидарә органы әлеге Положениенең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара хезмәттәшлектә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрә.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр оештырылырга, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соралырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәгә норматив хокукый актларга дөгъва белдерү турындагы эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурорның жавап актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг нәтижәләре буенча үткәрелгән нормалар чыгару эшенең нәтижәләрен теркәү максатларында муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары кулланыла, алар муниципаль берәмлек вәкиллекле органының жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турындагы карарына ярашлы алып барыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзү белән бәйлә күрсәтелгән мөмкинлек булганда):

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Төбәк законнары аналитикалары» автоматлаштырылган мәгълүмат системасының муниципаль актлар законнарына туры килмәүләре турында мәгълүмат керүе.

Мониторинг процессын оптимальләштерү максатыннан башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

12. Әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль хокукый актларның кабул ителүен (нәшер ителүен), үзгәрүен яки үз көчен югалтуын (гамәлдән чыгарылуын) тәэмин итү өчен мониторинг үткәргәндә түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяленә::

кеше һәм гражданның гарантияле хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (нәшер итү) кирәклеген билгеләгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

жәмгыять мөнәсәбәтләрен хокукый көйләүдә тулылык;

хокук нормалары бәрелеше;  
юридик-техник характердагы хаталар булуы;  
муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;  
муниципаль хокукий актны кулланганда законсыз яки нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәлсезлек) ;  
норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;  
норматив хокукий актларны куллануның бердәм практикасы булмау;  
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләр һәм аларны кабул итү нигезләре белән бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында законлы көченә кәргән суд актларының булуы.

13. Мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль актларны үзгәртүгә китерә торган федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләр җирле үзидарә органы тарафыннан ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану, яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү кирәклегенә китерә торган федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 90 көн эчендә үткөрелә.

Әгәр мониторинг үткөрү өчен нигез булып гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләклә органнары депутатлары мөрәҗәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматлары торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор реакциясе актларыннан тыш, мониторинг алар кәргән көннән алып 30 көн эчендә башкарыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткөрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнарының ерак перспективада үз көченә керә торган актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, җирле үзидарә органнарының нормалар төзү эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

### **III. Мониторинг нәтиҗәләрен гамәлгә ашыру**

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль Актны кабул итү федераль һәм (яки) республика законнары үзгәргәннән соң өч айдан да соңга калмыйча үткөрелә, әлегә нигезләмәнең 14 пунктының өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш.

16. Мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында ай саен хисаптан соң айның 5 көненнән дә соңга калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:  
мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат;  
мониторинг үткөрүчеләр турында мәгълүмат;  
мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;  
хокукий көйләү предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә ала:  
ачыкланган хокукий көйләү проблемалары турында мәгълүмат;  
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа актлар кабул итү, муниципаль актларны гамәлдән чыгару кирәклегенә турында тәкъдимнәр;

хокук мөнәсәбәтләренең тиешле өлкәсендә хокукий көйләүне камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтиҗәләренә нигезләнгән башка нәтиҗәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтиҗәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнарда

билгелэнгэн тэртиптэ һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар төзү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнергә мөмкин.